

SME FIALOVÍ

Spýtajte sa:
PREČO?

Deň 13. november je po druhýkrát v histórii vyhlásený za **Svetový deň boja s rakovinou pankreasu**. Lekári, umelci, príbuzní a priatelia pacientov a všetci, ktorí im chcú vyjadriť podporu, sa v tento deň oblečú do fialovej farby. Ak by sme nič neurobili, do roku 2030 bude rakovina pankreasu druhou najčastejšou príčinou smrti na onkologické ochorenia. Európska platforma pre karcinóm pankreasu vyhlásila preto stav núdze. Slovensko sa prostredníctvom patientskej organizácie Europacolon Slovensko, prostredníctvom lekárov a ďalších odborníkov pripája k európskym aktivitám – naša krajina je totiž vo výskyte rakoviny pankreasu druhá na svete. Preto **SME** 13. novembra 2015 aj my **FIALOVÍ**.

Karcinóm pankreasu je choroba, ktorá má najnižšiu mieru prežívania zo všetkých onkologických ochorení. V súčasnosti je **štvrtou najčastejšou príčinou smrti na onkologické ochorenia**. V prípade, že nič nepodnikneme, **predpokladá sa, že sa v roku 2030 sa stane druhou najčastejšou príčinou smrti na onkologické ochorenia**. Situácia je veľmi vážna. **Len 15 percent všetkých prípadov je operabilných**. Hlavnou príčinou neúspešnej liečby pacientov je neskorá diagnóza. Príčinou je náročné rozpoznanie ochorenia v jeho počiatkoch – príznaky nie sú, alebo sa ťažko určujú. Priemerný čas prežitia pacientov s diagnózou metastázujúceho nádoru pankreasu je dnes len 4,6 mesiacov. Dnes je diagnóza rakoviny pankreasu preto spájaná s úmrtím a veľmi málo pacientov prežíva viac ako jeden rok po diagnostikovaní. Včasnejšia diagnóza by mohla pomôcť zvýšiť šance na prežitie.

Aj preto v novembri roku 2014 vznikla **Európska Platforma pre karcinóm pankreasu**, ktorú založili zainteresovaní odborníci (európski experti, akademickí pracovníci, pacienti, klinickí odborníci a politici), aby zvýšili povedomie o karcinóme pankreasu a zlepšili starostlivosť, diagnostiku a zber údajov pre pacientov trpiacich rakovinou pankreasu po celej Európe. Pracovná skupina Európskej platformy vypracovala počas roku svojej existencie odporúčania pre lekárov pri určovaní rizikových faktorov a diagnostike nádoru pankreasu. Osobitnú pozornosť upriamuje na desať príznakov, ktoré môžu upozorniť na ochorenie v skorom štádiu a umožniť tak chirurgické riešenie nádoru pankreasu. Na týchto desať príznakov Európska platforma vo svojej deklarácii upozorňuje okrem lekárov aj širokú verejnosť. Už pri kombinácii dvoch z nich by mal pacient podstúpiť vyšetrenia u gastroenterológa. Sú to:

- **Nevolnosť;**
- **Príznaky žltacky;**
- **Somatogénna depresia;**
- **Bolesti brucha;**
- **Bolesti chrbta;**
- **Hlboká žilová trombóza;**
- **Rozvoj alebo zhoršenie diabetes mellitus bez zvýšenia telesnej hmotnosti;**
- **Zmeny vo vyprázdňovaní, hnačka;**
- **Zmena vo vyprázdňovaní, ílovitá stolica;**
- **Nevysvetliteľná strata hmotnosti.**

Pacientska organizácia Europacolon Slovensko je členom Európskej platformy pre karcinóm pankreasu a od začiatku sa podieľa na vypracovaní stratégie boja s týmto závažným ochorením. **Slovensko je žiaľ druhé na svete vo výskyte rakoviny pankreasu. V súčasnosti u nás trpí týmto ochorením asi 1000 ľudí a výskyt ochorenia v posledných rokoch stúpa.** Na Slovensku je v súčasnosti dostupná liečba nab-paklitaxelom v kombinácii so štandardnou chemoterapiou liekom gemcitabínom, ktorá dokázala v štúdiách predĺžiť prežívanie aj pri takom závažnom a ťažko liečiteľnom ochorení, ako je adenokarcinóm pankreasu. Táto liečba má štatút registrovaného kategorizovaného lieku, takže je dostupná na predpis onkológa. Aj slovenskí pacienti majú teda možnosť dočkať sa inovatívnej liečby včas.

13. novembra 2015 – v Svetový deň boja proti pankreasu sa **pacientska facebooková stránka a web Europacolonu Slovensko s informáciami o rakovine pankreasu sfarbí na fialovo**. Osobnosti verejného života, televízni moderátori, i všetci, ktorí chcú podporiť pacientov v boji s touto ťažkou chorobou, sa oblečú **do fialovej farby a budú odpovedať na otázku, prečo aj oni podporujú túto myšlienku**. Podobne tak aj moderátori, ktorí v ten deň vysielajú vo svojich programoch (**JoJ, Markíza, RTVS, rádiá**). **Pretože o rakovine pankreasu treba hovoriť. Všetci spolu môžeme účinne bojovať len proti tomu, čo poznáme.**



Sme fialoví...